

WETENSCHAP

HEILZAME DRUGS Lsd en andere hallucinerende stoffen waren ooit medicinale beloften, maar kwamen door groeiend recreatief gebruik in kwaad daglicht. Ze keren nu terug in de kliniek, als mogelijke therapie tegen depressie, verslaving, angst en pijn.

tekst **Anne van Kessel** foto **Hollandse Hoogte**

De wetenschap tript weer

Er zijn eigenlijk geen woorden om de ervaring te beschrijven, maar mijn gebruikelijke negatieve zelfbeeld verdween compleet. Het maakte plaats voor een gevoel van mooie chaos, een landschap van onvoorstelbare kleuren en schoonheid. Ik begon in te zien dat al mijn zorgen over het

dagelijks leven niet relevant waren, dat ze een gevolg zijn van een negatieve spiraal. Ik leerde zonder te worden onderwezen, mijn intuïtie werd gevoed. Levendige gevoelens en herinneringen uit mijn verleden kwamen terug, die ik vergeten leek te zijn.”

Het zijn de woorden van een deelnemer aan onderzoek van het Imperial College in Londen naar de effecten van psilocybine, de werkzame stof uit paddo's, op het brein van ernstig depressie-

Depressieve patiënten lijken meer te hebben aan paddo's dan medicijnen

ve patiënten. De eerste resultaten zijn hoopgevend. Het merendeel van de deelnemers is maanden later nog opgeklaard. Een deel is zelfs volledig van zijn depressie af.

We maken een terugkeer mee van hallucinerende middelen in de kliniek. Stoffen als psilocybine en lsd worden niet voor het eerst onderzocht op hun mogelijke therapeutische werking. De middelen die groot werden in het uitgaansleven, kregen hun eerste bekendheid als medicijn. In 1943 diende de Zwitserse chemicus Albert Hofmann, terwijl hij bij farmaceut Sandoz medicatie ontwikkelde om bloedvaten te vernauwen, zichzelf per ongeluk een kleine hoeveelheid lyserginezuurdiethylamide (lsd) toe. In zijn boek 'LSD: mein Sorgenkind' omschrijft hij die eerste ervaring als "... een opmerkelijke staat van dronkenschap, met een enorme verbeeldingskracht. Met mijn ogen dicht zag ik fantastische beelden met intense kleuren op me af komen.”

Lsd en psychotherapie

Hofmann was overtuigd van de waarde van lsd voor de psychotherapie. Sandoz bracht het op de markt voor medische en wetenschappelijke toepassingen. In 1955 opende in Engeland een kliniek waar patiënten in een privékamer lsd namen en na een paar uur weer naar huis werden gebracht. In de daaropvolgende jaren werd lsd voorgeschreven aan mensen met alcoholproblemen en aan terminale kankerpatiënten met veel pijn. In Nederland experimenteerden psychiaters als Jan Bastiaans met het middel bij de behandeling van oorlogstrauma's.

Maar lsd kreeg in de loop van de jaren zestig een slechte naam, door het uitbundige recreatieve gebruik en door incidenten zoals van een man die zijn

schoonmoeder vermoordde en beweerde dit onder invloed van lsd te hebben gedaan (naar later bleek was hij onder invloed van slaappillen en alcohol). Steeds meer landen zetten het op de lijst van verboden middelen. Er mocht nog wel onderzoek naar gedaan worden, maar door de maatschappelijke weerstand werd dat steeds moeilijker.

Het Imperial College in Londen heeft – met crowdfunding – de draad van het onderzoek weer opgepakt. Daar laten hersenonderzoekers proefpersonen onder invloed van lsd en andere hallucinogenen in een scanner liggen om te zien wat er in hun hersenen gebeurt. Het is voor het eerst dat met moderne technieken bekeken wordt wat het effect is van hallucinogene stoffen op het brein.

De onderzoeksgroep publiceerde deze week de resultaten van een experiment waarin twaalf patiënten met ernstige en onbehandelbare depressies op twee momenten een dosis psilocybine toegediend kregen. Psilocybine heeft praktisch dezelfde psychische werking als lsd, maar het effect is van kortere duur (vier tot zeven uur, versus zes tot twaalf uur voor lsd), waardoor het zich beter leent voor een therapeutische sessie, zegt Mendel Kaalen, de Nederlandse neurowetenschapper die betrokken is bij het onderzoek. De eerste resultaten noemt hij bemoedigend: "Patiënten ervaren een verbreding van hun perspectief; ze kunnen anders naar zichzelf kijken. Het merendeel van de patiënten ondervindt na drie maanden een significante vermindering van symptomen, en vijf van de twaalf hebben helemaal geen depressie meer. De resultaten suggereren een veel sterkere en langduriger verbetering dan antidepressiva bewerkstelligen.”

Naast psilocybine kijkt de groep naar

ADVERTENTIE

FILOSOFIE

REIZEN

Wenen, stad van Wittgenstein en Freud

Van 25 t/m 30 september 2016 organiseert Filosofie Magazine in samenwerking met Lahrys een 6-daagse filosofiereis naar Wenen onder leiding van Bert Keizer.

Kierkegaard, de Socrates van Kopenhagen

Van 27 juni t/m 2 juli 2016 organiseert Filosofie Magazine een 6-daagse filosofiereis naar Kopenhagen onder leiding van prof.dr. Paul van Tongeren en Wout van Tongeren.

Meer info en boeken via: filosofie.nl/reizen